

รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สิริพร อังโสภา¹ สุราษฏร์ พรหมจันทร์² และ สิริลักษณ์ หาญวัฒนากุล³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) พัฒนาระบบตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3) ประเมินผลการใช้งานรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ 4) ประเมินผลการดำเนินการตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยหลังจากสร้างรูปแบบแล้วได้พัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบ Offline และ Online ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง จากนั้นนำไปใช้งานจริงในภาคการศึกษาที่ 1/2554 ที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นำเสนอผลจากการใช้และประเมินความพึงพอใจในที่ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทั้งหมด

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สร้างขึ้น ผู้เกี่ยวข้องซึ่งคือนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 66 คน อาจารย์นิเทศก์ สังกัดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 5 คน และครูพี่เลี้ยง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 8 คน เห็นว่ามีความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนระบบการให้คำปรึกษาแนะนำแบบ Offline ผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รหัส 2549 จำนวน 22 คน และอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 13 คน เห็นว่ามีความเหมาะสมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ขณะที่ระบบการให้คำปรึกษาแนะนำแบบ Online ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศ จำนวน 5 คน เห็นว่ามีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) การใช้งานจริงด้วยระบบแบบ Offline นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รหัส 2550 จำนวน 17 คน และอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 14 คน มีความพึงพอใจในการใช้งานเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนระบบแบบ Online นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รหัส 2550 จำนวน 17 คน อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 14 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 17 คน และผู้ดูแลระบบ จำนวน 3 คน มีความพึงพอใจในการใช้งานเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ทั้งนี้โดยภาพรวมการดำเนินการตามรูปแบบ ผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารรูปแบบ จำนวน 6 คน และคณะกรรมการดำเนินงานรูปแบบ จำนวน 13 คน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

สรุปได้ว่า รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้สร้างขึ้นนี้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเห็นว่ามีเหมาะสม แสดงว่าสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำสำคัญ: นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระบบให้คำปรึกษาแนะนำ

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

* ผู้พิมพ์ประสานงาน โทร. 08-5907-5515 อีเมล: siriporn_rit@hotmail.com

A Consultation and Recommendation Model for Student Teacher Interns

Siriporn Angsopa^{1*} Surat Promchun² and Siriluk Hanvatananukul³

Abstract

The purposes of this research were: to construct a model for consultation and recommendation for student teacher interns; to develop a system according to the designed model; and to evaluate its effectiveness and its implementation. After offline and online system had been created, developed, and tested by experts, it was implemented to explore the users' satisfaction to the system in the first semester of academic year 2011 at faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi.

The results showed that the system was strongly suitable ($\bar{X} = 4.24$) as rated by users who were 66 interns in Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, 5 supervisors, and 8 mentors from technical colleges under the Vocational Education Commission. Concerning the offline system rated by 22 senior interns and 13 supervisors, it was assessed as strongly suitable ($\bar{X} = 4.20$). In addition, the online system was marked by 5 experts in information systems as 'strongly meet quality requirements' ($\bar{X} = 4.28$). The satisfaction to an actual implementation of the offline system was evaluated by 17 junior interns and 14 supervisors. The users were strongly satisfied ($\bar{X} = 4.29$) with the system. Similarly the actual online system was rated 'strongly satisfied' ($\bar{X} = 4.37$) by 17 junior interns, 14 supervisors, 17 mentors, and 3 administrators. The satisfaction to overall system implementation was evaluated by 6 persons in the model board and 13 persons in the model committee. They were strongly satisfied with operating of consultation and recommendation model ($\bar{X} = 4.29$).

In conclusion the consultation and recommendation system for student teacher interns is highly suitable. It can be expanded and practiced for real use in student teacher internship programs.

Keywords: Student teacher intern, consultation and recommendation system

¹ Doctoral Degree student, Major Field of Technical Pedagogic Research and Development, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Assistant Professor, Department of Teacher Training in Mechanical Engineering, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Assistant Professor, Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

* Corresponding Author Tel. 08-5907-5515 E-mail: siriporn_rit@hotmail.com

1. บทนำ

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตหลักสูตร 5 ปี ตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาที่คณะกรรมการ ครูสภากำหนดไว้ เพื่อให้ นักศึกษาได้บูรณาการความรู้พื้นฐานวิชาครูและวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมทั้งหมดที่เรียนมาสู่การปฏิบัติใน สถานการณ์จริง กับทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังเจตคติ ความเป็นครูที่ดี ซึ่งนักศึกษาฝึกหัดครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณวิชาชีพ อันประกอบด้วย มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติการ และ มาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ เป็น มาตรฐานที่คณะกรรมการสำนักงานครูสภาให้ความสำคัญ และได้กำหนดให้มีการประเมินเพื่อศึกษาถึงผล การจัดการฝึกสอนของสถาบันการศึกษาต่างๆ [1]

จากการศึกษาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต หลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 วัน ต่อสัปดาห์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งผ่านการฝึกปฏิบัติ วิชาชีพระหว่างเรียนแล้ว ได้สังเกตการณ์การสอนของครู พี่เลี้ยงและทดลองสอนในสถานศึกษา เป็นเวลา 1 วันต่อ สัปดาห์ [2] พบว่า สิ่งที่นักศึกษามีปัญหาระดับมากใน เรื่องความมั่นใจในตนเองขณะทำการสอน การขาด แหล่งข้อมูลที่เพียงพอเหมาะสมเกี่ยวกับการฝึกสอน รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ปัญหาการสอน สอดคล้องกับคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม [3] ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเต็ม รูปแบบของนักศึกษาสาขาศึกษาบัณฑิตสถาบันราชภัฏมหาสารคาม พบว่า นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความแม่นยำใน เนื้อหาที่สอน และปัญหาที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศก์ เช่น อาจารย์นิเทศก์ไม่มีโอกาสปรึกษาหารือกับครูพี่เลี้ยงเพื่อ แก้ปัญหาของนักศึกษา และไม่มีเวลาออกนิเทศอย่าง เพียงพอ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมา หาก นักศึกษามีปัญหาเกิดขึ้น ก็จะต้องรอพบอาจารย์นิเทศก์ ในวันที่มีการนิเทศ หรือบางกรณีก็ต้องเดินทางมาขอ

คำปรึกษาที่มหาวิทยาลัย จึงไม่สะดวก เสียเวลาและอาจ ไม่ทันการ ซึ่งปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลโดยตรงต่อ คุณภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา รวมถึงตัวผู้เรียนที่ได้รับการสอนจากนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูอีกด้วย

อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ที่ได้รับหน้าที่ในการ ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นผู้ที่ มีบทบาทอย่างมากในการให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไข ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอน การปกครองชั้นเรียน การปฏิบัติตน ในสถานศึกษา การค้นหาข้อมูลเพื่อประกอบการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ด้วยเหตุนี้ ความสะดวก รวดเร็ว และคุณภาพการติดต่อสื่อสาร ระหว่างนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูกับอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึง

เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ได้พัฒนาก้าวหน้า อย่างรวดเร็ว มีความสะดวกอย่างมากในการใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อนำมาใช้กับช่องทางระบบ เครือข่าย หรือบนระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งอำนวยความสะดวก ในการส่งข้อมูล จัดเก็บข้อมูล สืบค้นข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ฯลฯ โดยการทำงานของระบบนั้น สามารถรองรับการทำงานหลายส่วนได้พร้อมกัน จึงช่วย ประหยัดเวลาในการทำงาน ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเข้า ถึงข้อมูล และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา

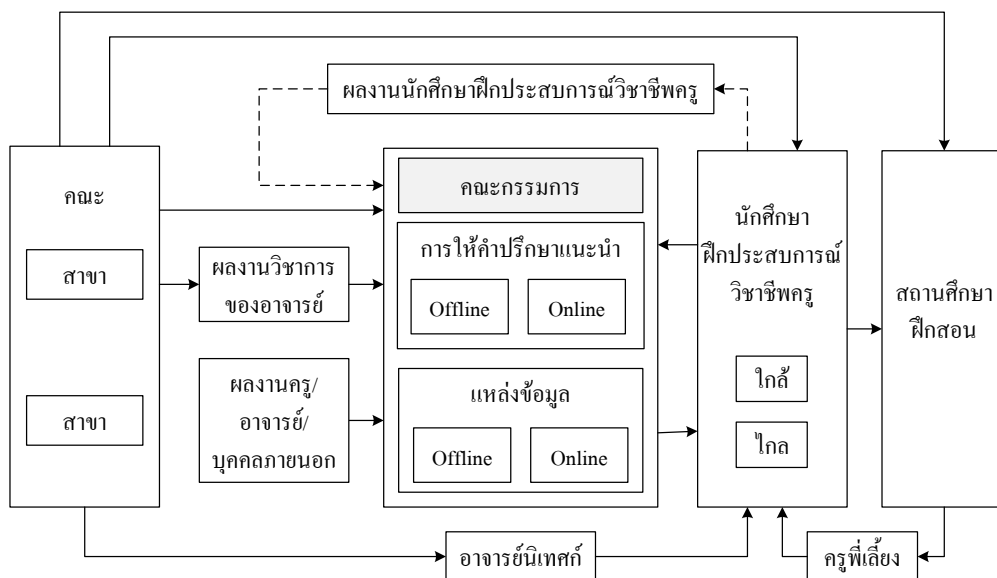
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจสร้างรูปแบบ การให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู ซึ่งเป็นรูปแบบใช้ในการส่งเสริมการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู โดยมีสถานที่จัดเก็บข้อมูลและให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้อง กับข้อแนะนำของสุทธิธิดา [4] ที่เสนอให้จัดตั้งโครงการ คลินิกครู (ศูนย์ให้คำปรึกษาครู) เพื่อให้คำปรึกษาในเรื่อง ต่างๆ เพื่อช่วยพัฒนางานวิชาการของครูให้เข้มแข็ง และ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริชัยชาญ [5] ที่นำเว็บ แอปพลิเคชันมาเป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มช่องทางในการให้ คำปรึกษาแนะนำ โดยรูปแบบมีการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง เสริมสร้างกระบวนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อสร้างรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2.2 เพื่อพัฒนาระบบตามรูปแบบการให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2.3 เพื่อประเมินผลการใช้งานรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2.4 เพื่อประเมินผลการดำเนินการตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 การสร้างรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการโดยเริ่ม จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วสร้างเป็นรูปแบบการให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผ่านการ ประเมินความเหมาะสมโดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู และได้นำเสนอบทความวิจัยใน การประชุมวิชาการครุศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 2 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือเพื่อ การวิพากษ์ [6] ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3.2 การพัฒนาระบบตามรูปแบบการให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ดำเนินการ พัฒนาตามรูปแบบ โดยจัดทำเป็น 2 ระบบ คือ (1) ระบบ แบบ Offline เป็นระบบที่จัดให้มีห้องเฉพาะสำหรับให้ คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ (2) ระบบแบบ Online เป็นระบบการให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

3.2.1 การพัฒนาระบบแบบ Offline เป็นการ ดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ เริ่มตั้งแต่การวางแผน ออกแบบ การเตรียมสถานที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดเก็บข้อมูลและผลงานที่ผ่านการประเมิน หลังจากนั้นได้กำหนดบุคลากรที่จะให้บริการ ออกแบบรูปแบบ การให้บริการ การกำหนดวัสดุสำนักงาน ครุภัณฑ์ และ การจัดการแหล่งข้อมูล ซึ่งระบบที่สร้างนี้ได้ผ่านประเมิน ความเหมาะสมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังรูปที่ 2 และ 3

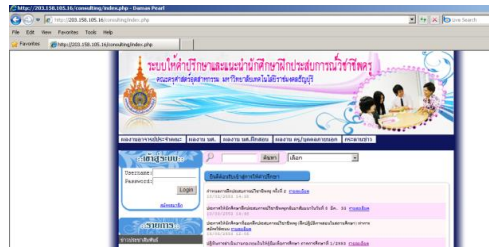

รูปที่ 2 ระบบแบบ Offline (ห้องให้คำปรึกษาแนะนำ)

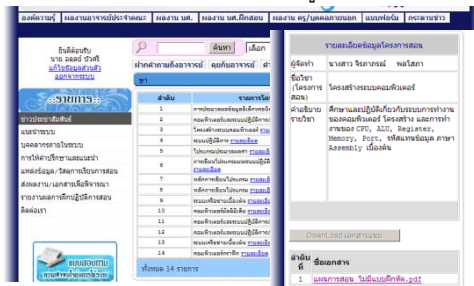

รูปที่ 3 แหล่งข้อมูล/วัสดุการเรียนการสอนภายในระบบแบบ Offline

3.2.2 การพัฒนาระบบแบบ Online เริ่มจากการวิเคราะห์ระบบ ออกแบบหน้าจอ พัฒนาระบบตามที่ออกแบบไว้ ทดสอบระบบและปรับปรุงแก้ไข โดยใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูล MySQL บนเว็บเซิร์ฟเวอร์ และโปรแกรมภาษา PHP เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบ แบ่งระบบตามลักษณะการใช้งานออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ดูแลระบบ ใช้งานใน 3 ระบบย่อย ดังนี้ (1) การค้นหาข้อมูลข่าวสารในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากผลงานอาจารย์ ผลงานนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลงานครูอาจารย์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก หรือจากข่าวสารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (2) การให้คำปรึกษาแนะนำในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการฝากคำถามถึงอาจารย์ คำตอบจากอาจารย์ คู่กับอาจารย์ หรือกระดานข่าว และ (3) การส่งผลงานผ่านระบบ ผ่านแบบฟอร์มผลงานอาจารย์ หรือผลงานครูอาจารย์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก โดยระบบที่สร้างขึ้นได้ผ่านประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ดังรูปที่ 4 และ 5

รูปที่ 4 หน้าแรกของระบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รูปที่ 5 หน้าแสดงผลการค้นหาคำข้อมูลโครงการสอนและแสดงรายละเอียด

3.3 การประเมินผลการใช้งานรูปแบบเป็นการศึกษาผลจากการใช้งานจริงเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งระบบแบบ Offline และระบบแบบ Online ที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตลอดภาคการศึกษาที่ 1/2554 กับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครูพี่เลี้ยงจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3.4 การประเมินผลการดำเนินการตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอรูปแบบ ผลการใช้และการดำเนินงานทั้งหมด จากนั้นร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อสรุปในการดำเนินงานตามรูปแบบต่อไป

4. ผลการวิจัย

4.1 รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า ในภาพรวมผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นนักศึกษา จำนวน 66 คน อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 5 คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 8 คน เห็นว่ารูปแบบ มีความเหมาะสมค่าเฉลี่ยรวมในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความเห็นต่อรูปแบบของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อความความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
ผู้ให้คำปรึกษามีความเหมาะสม	4.35	0.62
รูปแบบการให้คำปรึกษามีความเหมาะสม	4.26	0.57
รูปแบบแหล่งบริการข้อมูลมีความเหมาะสม	4.31	0.58
รูปแบบระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม	4.16	0.53
การคัดเลือกผลงานมีความเหมาะสม	4.14	0.63
การกำหนดคณะกรรมการมีความเหมาะสม	4.22	0.62
รูปแบบระบบภาพรวม มีความเหมาะสม	4.26	0.62
เฉลี่ยรวม	4.24	0.61

4.2 การพัฒนาระบบตามรูปแบบ สรุปผลได้ดังนี้

4.2.1 ระบบแบบ Offline ในภาพรวมผู้เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 22 คน และอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 13 คน เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของระบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบ Offline มีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการพัฒนาระบบแบบ Offline

ข้อความความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
การวางแผนสิ่งอำนวยความสะดวก/ออกแบบ/	4.19	0.51
การกำหนดบุคลากร	4.13	0.47
การวางแผนออกแบบรูปแบบการให้บริการ/	4.25	0.54
การกำหนดวัสดุ ครุภัณฑ์	4.19	0.54
การวางแผนการจัดการแหล่งข้อมูล	4.28	0.56
เฉลี่ยรวม	4.20	0.52

4.2.2 การพัฒนาระบบแบบ Online (ระบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) ในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศ จำนวน 5 คน เห็นด้วยต่อระบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีคุณภาพเฉลี่ยในระดับมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการพัฒนาระบบแบบ Online

ข้อความความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้	4.37	0.55
ทำงานได้ตามหน้าที่ที่มีอยู่	4.48	0.51
ง่ายในการใช้งาน	4.18	0.55
ความเร็วในการใช้งาน	4.15	0.60
การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล	4.22	0.63
เฉลี่ยรวม	4.28	0.57

4.3 การประเมินผลการใช้งานรูปแบบ

4.3.1 การใช้งานระบบแบบ Offline ในภาพรวมผู้เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 17 คนและอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 14 คน มีความพึงพอใจในการใช้งานระบบแบบ Offline มีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมาก ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องในการใช้งาน

ระบบแบบ Offline

ข้อความความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
ความเหมาะสมของสถานที่	4.32	0.47
การบริการของบุคลากรประจำห้อง	4.32	0.48
ความพอเพียงของข้อมูลวัสดุการเรียนการสอน/	4.32	0.53
การบริการการให้คำปรึกษาแนะนำ	4.29	0.66
การบริการยืมคืนเอกสาร	4.23	0.46
เฉลี่ยรวม	4.29	0.52

4.3.2 การใช้งานระบบแบบ Online แบ่งผู้ใช้งานออกเป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ใช้งานหลักประกอบด้วย นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 17 คน อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 14 คน และครูพี่เลี้ยงจำนวน 17 คน และ ผู้ดูแลระบบจำนวน 3 คน สรุปผลได้ดังนี้

1) ผู้ใช้งานหลัก มีความพึงพอใจในการใช้งานระบบแบบ Online เฉลี่ยในระดับมาก ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องในการใช้งานระบบแบบ Online

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.
การทำงานของระบบ	4.39	0.59
ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้งานระบบ	4.40	0.53
การออกแบบและนำเสนอหน้าจอของระบบ	4.32	0.53
เฉลี่ยรวม	4.37	0.55

2) ผู้ดูแลระบบมีความพึงพอใจในการใช้งานระบบแบบ Online เฉลี่ยในระดับมาก ตารางที่ 6 ตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลระบบในการใช้งานระบบแบบ Online

ข้อความความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
ความง่ายในการใช้งานระบบ	4.42	0.68
ความเร็วในการประเมินผลระบบ	4.67	0.58
การออกแบบและนำเสนอหน้าจอบของระบบ	4.25	0.68
เฉลี่ยรวม	4.45	0.65

4.4 การประเมินผลการดำเนินการตามรูปแบบ พบว่า ในภาพรวมผู้เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารรูปแบบ จำนวน 6 คน และคณะกรรมการดำเนินงานรูปแบบจำนวน 13 คน มีความพึงพอใจในการดำเนินการตามรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามรูปแบบ

ข้อความความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.
แต่งตั้งคณะกรรมการ	4.35	0.50
เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก	4.27	0.56
ดำเนินการรวบรวมผลงาน	4.26	0.45
ติดตั้งระบบ จัดการระบบฐานข้อมูล และจัดการเว็บไซต์	4.27	0.48
เฉลี่ยรวม	4.29	0.52

5. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 การวิจัยเรื่องรูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ที่จะนำไปใช้ประกอบการดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยภาพรวมสามารถที่จะนำไปขยายผลใช้จริงกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไปได้ ดังนี้

รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สร้างขึ้นโดยให้มีช่องทางให้การให้คำปรึกษาแนะนำและเป็นแหล่งข้อมูลวัสดุการเรียนการสอนที่มีทั้งระบบที่เป็นแบบ Offline และแบบ Online ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยศรีปทุม [7] ที่ได้จัดตั้งศูนย์ให้

คำปรึกษาและแนะนำนักศึกษา โดยมีการช่องทางให้การให้บริการ 2 ช่องทางคือ ศูนย์ให้คำปรึกษาและเว็บไซต์

ระบบการให้คำปรึกษาแนะนำแบบ Offline มีการจัดตั้งสถานที่เหมาะสม มีบุคลากรประจำห้อง และเป็นแหล่งข้อมูลวัสดุการเรียนการสอนที่ตรงกับการใช้งาน ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสะดวกในการเข้าใช้บริการทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำและการค้นคว้าแหล่งข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงใจ [8] ที่พบว่าในการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรจัดตั้งสำนักงาน ที่มีเจ้าหน้าที่ประจำ มีสถานที่เป็นแหล่งแสวงหาความรู้

ระบบการให้คำปรึกษาแนะนำแบบ Online เป็นระบบในการให้คำปรึกษาแนะนำที่สามารถฝากข้อความและรับข้อความ รวมถึงสามารถส่งงานถึงอาจารย์นิเทศก์ได้ สามารถเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ในระบบได้อย่างสะดวก และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพจนาน [9] ที่สามารถ Download ข้อมูลที่ต้องการได้ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างรวดเร็วทันที่

ในการใช้งานระบบแบบ Offline และแบบ Online สะดวกและมีประโยชน์ต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาสามารถเดินทางมาขอคำปรึกษาแนะนำในระบบแบบ Offline รวมถึงสามารถขอคำปรึกษาแนะนำและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูผ่านระบบแบบ Online ซึ่งระบบแบบ Offline มีการบริการยืมคืนเอกสารที่สะดวกรวดเร็วและไม่ยุ่งยาก รวมทั้งความเพียงพอของข้อมูลข่าวสาร รวมถึงการบริการของบุคลากรประจำห้อง และระบบแบบ Online มีประโยชน์ต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากมีแหล่งข้อมูลในการแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ความสามารถและได้รับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และในด้านการทำงานของระบบก็สามารถค้นหาข้อมูลแหล่งความรู้ เพื่อใช้ประกอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สามารถฝากข้อความคำถามและรับข้อความคำตอบ รวมถึงสามารถส่งงานถึงอาจารย์นิเทศก์ได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ในระบบได้อย่างสะดวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา [10] ที่พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขาด

ทักษะในการสอนและขาดความพร้อมก่อนสอนจริง โดยเฉพาะทักษะการใช้คำถามและทักษะในการตรวจปรับผู้เรียน รวมทั้งด้านการสรุปประเด็นของเนื้อหาและการใช้คำถาม และปัญหาที่พบมากอีกข้อหนึ่งคือด้านความพร้อมในการใช้งานของสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน ซึ่งถ้าหากศึกษามีคู่มือหรือรูปแบบในการได้รับคำปรึกษาแนะนำในด้านต่าง ๆ ที่มีปัญหา จะทำให้ให้นักศึกษาสามารถฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตามรูปแบบสามารถดำเนินการได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากการแต่งตั้งคณะกรรมการมีการดำเนินการที่เป็นขั้นตอน คณะกรรมการบริหารเป็นผู้บริหารของคณะ คณะกรรมการดำเนินงานที่เป็นอาจารย์นิเทศก์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงจัดการในการติดตั้งระบบ จัดการฐานข้อมูลและเว็บไซต์ ซึ่งทำให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นครูที่ดีมีคุณภาพ ส่งผลให้รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสม มีการดำเนินการที่มีคุณภาพ สามารถที่จะนำไปขยายผลใช้จริงกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อไปได้

5.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นลักษณะการวิจัยและพัฒนาโดยการทดลองใช้ ซึ่งการนำรูปแบบไปใช้งานมีการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจรูปแบบให้กับผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายโดยตรง ดังนั้นการนำรูปแบบไปใช้จะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำการศึกษาคู่มือรูปแบบให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงการดำเนินการและประโยชน์จากการใช้งานรูปแบบ เพื่อให้การใช้งานมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในส่วนการพัฒนาระบบแบบ Online ครั้งนี้ได้ออกแบบระบบให้รองรับการรับส่งข้อมูลที่เป็นข้อความตัวอักษร ยังไม่ครอบคลุมเทคโนโลยีปัจจุบัน ดังนั้นควรออกแบบระบบให้สามารถรองรับการรับส่งข้อมูลที่เป็น Multimedia และควรออกแบบระบบให้สามารถใช้งานร่วมกับอุปกรณ์การแสดงผลที่หลากหลาย เช่น Tablet และ Smart Phone เป็นต้น ในการใช้รูปแบบนี้ มหาวิทยาลัยควรทำความร่วมมือกับสถานศึกษาฝึกสอน สนับสนุนส่งเสริมให้ครูที่เลี้ยงนาระบบที่สร้างขึ้นไปใช้ในการ

การฝึกสอนของนักศึกษา เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์นิเทศก์ และติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง และควรมีช่องทางการให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระบบแบบ Online เนื่องจากการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ Social Media ได้มีการพัฒนาให้การสื่อสารระหว่างบุคคลมีการติดต่อได้อย่างหลากหลาย ทั้งข้อความตัวอักษร ภาพ และ เสียง ดังนั้นควรขยายขอบเขตของการวิจัยให้มีการนำ Social Media มาประยุกต์ใช้งานการพัฒนาระบบบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น Facebook และ Skype รวมถึงการพัฒนากระบวนการนิเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาทั้งรูปแบบการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการ (ฝึกงาน) ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสอน (เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการนิเทศ ที่มีความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายในการนิเทศ

6. กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนการดำเนินการอย่างดียิ่งจากผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่าน ขอขอบคุณมณฑิตวิทยลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ทำให้งานวิจัยสามารถดำเนินการได้รวดเร็วและสำเร็จผลได้ด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). คู่มือการดำเนินงานรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- [2] สิริพร อังโสภา. (2552). การศึกษาความคิดเห็นในด้านปัญหาและความต้องการคำปรึกษาแนะนำของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- [3] คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม. (2539). ปัญหาการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- [4] สุทธิดา จันท์รมณี. (2550). ตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาครู. หนังสือพิมพ์ข่าวสด, หน้า 26,
- [5] ศิริชัยชาญ ณ สงขลา. (2552). การพัฒนาระบบให้คำปรึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [6] สิริพร อังโสภา และ สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2552). รูปแบบการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. ในการประชุมวิชาการครุศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 2: Engineering & Technical Education. กรุงเทพฯ.
- [7] มหาวิทยาลัยศรีปทุม [ออนไลน์]. (2543). [สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2553]. จาก <http://www.spu.ac.th/counsel/about>
- [8] ดวงใจ สีเขียว. (2549). การพัฒนาระบบการประเมินนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมิน. ปรัญญาครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- [9] ชนิษฐา หินอ่อน และ สุรพันธ์ ตันศรีวงษ์. (2558). ปัญหาและแนวทางพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2558: 159-167.
- [10] พจนา หอมหวาน. (2554). การพัฒนาระบบให้คำปรึกษาและช่วยตอบคำถามการใช้บริการห้องสมุดกรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ศาลายา. สารนิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.